

2P4M: แนวทางการส่งเสริมการวิจัย
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2P4M: The Model of research promotion
in private higher education institutions

สินธวา คามดิษฐ์*
Sinthawa Khamdit

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการศึกษาระดับค่ำ ฝ่ายบริหารการศึกษาระดับค่ำ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

* Assistant Professor, Division of Evening Program Administration Division of Evening Program Administration Dhurakij Pundit University.

บทคัดย่อ

การวิจัยคือบทบาทสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการบุกเบิก แสวงหาและสร้างองค์ความรู้ และนำผลไปใช้ประโยชน์ทั้งในวงวิชาการและสังคม แต่จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พบว่า สถาบันอุดมศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีจำนวนงานวิจัยค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากขาดนโยบายที่ชัดเจน ขาดแคลนนักวิจัยที่มีคุณภาพ ขาดงบประมาณ และทรัพยากรในการวิจัย

แนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ที่สถาบันต่างสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของสถาบัน คือ ตัวแบบ 2P4M ซึ่งหมายถึง 1) มีนโยบาย (Policy : P1) ที่ชัดเจน 2) มีแผนงาน (Plan : P2) ที่สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถนำไปปฏิบัติได้ 3) มีบุคลากรวิจัย (Man : M1) ที่มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะผลิตผลงานวิจัยคุณภาพ 4) มีงบประมาณ (Money : M2) ที่เพียงพอและมีช่องทางแสวงหาจากภายนอก 5) มีทรัพยากรวิจัย (Material : M3) ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ักวิจัย และ 6) มีการบริหารจัดการ (Management : M4) ที่มีระบบและคล่องตัว เพื่อขับเคลื่อนให้การวิจัยบรรลุตามนโยบายที่ตั้งไว้ ดังนั้น ตาม Model นี้ จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนก้าวหน้าด้านการวิจัย สามารถแข่งขันได้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและได้ทำหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง

คำสำคัญ : การวิจัย, การศึกษา, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, การส่งเสริมการวิจัย

Abstract

Research is the most important role of higher education institutions in order to develop the body of knowledge which will be useful for academic and social goals. It was found that most higher education institutions, especially private higher education institutes, in Thailand complete fewer research projects than government run higher education institutions. The main reason comes from the lack of a clear policy, quality researchers, support money and research resources.

The model to develop research promotion and for resolving these problems can be applied to all higher education institutions, using the 2P4M model: policy, plan, man, money, material, and management. Finally, this can enhance private higher education research development progress, and can compete with government higher education institutions and efficiently complete their mission of higher education.

Key Words : Research, education, private higher education institutions, research promotion

บทนำ

การวิจัยเป็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับบทบาทด้านอื่นๆ ได้แก่ การสอน การบริการทางวิชาการ แก่สังคม และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2518) แต่สภาพปัจจุบันกลับพบว่า การดำเนินการกิจตามบทบาทด้านการวิจัย มีปัญหาและอุปสรรคอย่างมาก โดยมีสาเหตุมาจากปัญหาภายในของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบายการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันยังไม่ชัดเจนและขาดทิศทาง ปัญหาการขาดแคลนนักวิจัยที่มีความสามารถ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและทรัพยากร สนับสนุน (ลีปพนนท์ เกตุทัต, 2537) ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ในรอบ 5 ปี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) พบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีงานวิจัยต่ออาจารย์ 1 คนอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยคือ มีเพียงร้อยละ 0.11 เท่านั้น และงานวิจัยดังกล่าวนำไปใช้เพียงร้อยละ 0.1 ซึ่งนับว่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและอื่นๆ นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ได้มอบให้อาจารย์ใช้เวลากับการสอนค่อนข้างมาก ทำให้มีเวลาทำการวิจัยน้อย การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยมีจำนวนจำกัด แนวคิดดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษา

เอกชนควรนำไปพิจารณาบทวนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยให้อาจารย์ โดยการสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์มีขวัญและกำลังใจที่จะคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

เพื่อให้บทบาทด้านการวิจัยของสถาบัน

อุดมศึกษาเอกชน มีความเด่นชัด เช่นเดียวกับการเรียนการสอนจึงควรแสวงหาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยให้อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างจริงจัง ซึ่งจะส่งผลต่อผลงานวิจัยทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยแนวคิดดังกล่าวอาจกำหนดเป็นรูปแบบ หรือ ตัวแบบ (model) ที่เข้าใจง่าย และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบท (context) ของแต่ละสถาบัน ดังนั้น ในบทความนี้ผู้เขียนจะได้นำเสนอตัวแบบหรือโมเดลเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อไป

ความหมายและความสำคัญของการวิจัย

ความหมายการวิจัย (Research) ตาม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของการวิจัยว่า การวิจัย หมายถึง “การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา” ส่วนพจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Webster's Third New International Dictionary 1981 : 1930) ให้ความหมายของการวิจัย หรือ Research ว่าประกอบด้วยคำสองคำคือ “re” แปลว่า ซ้ำ และคำว่า “search” แปลว่า ค้นหา เมื่อนำมารวมกันคือคำว่า “Research” จึงมีความหมายว่า “การค้นหรือการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน หรือการค้นคว้าทดลองเพื่อการค้นพบข้อเท็จจริง

ใหม่ๆ และการแปลความหมายของข้อเท็จจริงดังกล่าวอย่างถูกต้อง หรือการปรับแก้ข้อสรุปทฤษฎี ตลอดจนกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้ถูกต้องยิ่งขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงใหม่ๆ ที่ค้นพบเพิ่มเติมเหล่านี้ หรือเพื่อประยุกต์ใช้ข้อสรุป ทฤษฎี และกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ที่ได้ค้นพบหรือปรับแก้แล้วนั้น” ในขณะที่พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2505 กำหนดความหมายของการวิจัยว่า การวิจัย หมายถึง “การศึกษาค้นคว้าที่มีระบบแบบแผนให้ได้มาซึ่งความรู้ทางสังคมศาสตร์ ส่วนนันทวิทยาการอื่นๆ เช่น จุมพลสวัสดิยากร (2520), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540), บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้ให้ความหมายของการวิจัยโดยสรุปว่าการวิจัย หมายถึง ค้นคว้า หาความรู้อย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือวิธีแห่งปัญญา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ด้านความสำคัญของการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา จากการศึกษา พบว่า บทบาทด้านการวิจัยของสถาบัน อุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ระบุไว้ในมาตรา 24 (5) ระบุว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการสอนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” และมาตรา 30 “ให้

สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา”

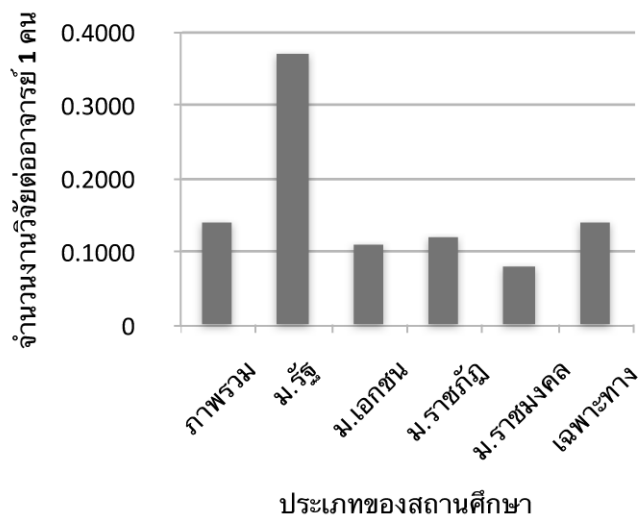
จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 เห็นได้ว่า การวิจัยเป็นภารกิจสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการควบคู่กับภารกิจด้านอื่นๆ โดยอาจนำมากำหนดเป็นนโยบายเฉพาะของสถาบัน และมีการส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในประเด็นนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2543) กล่าวว่า ตามมาตรา 30 ซึ่งหมายความว่า ผู้สอนจะต้องมีการวิจัยค้นคว้าอยู่เสมอเพื่อให้ผู้เรียนมีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยเหตุนี้จึงเห็นได้ชัดเจนว่า กระบวนการทางวิชาการของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทิศทางของการสร้าง การประยุกต์ การวิจัย และการส่งเสริมให้กระบวนการของการสร้างความรู้ขึ้นในสังคมของเรามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการประชุมระดับโลกรื่อง “การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 : วิสัยทัศน์และการปฏิบัติ” (World Declaration on higher Education for the Twenty First Century Vision Action,1998) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อปี 2542 ณ สำนักงานของยูเนสโก กรุงปารีส ได้ข้อสรุปว่าการวิจัยเป็นพันธกิจที่สำคัญของการศึกษา เพราะสามารถทำให้เกิดนวัตกรรมและการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ขึ้นมา และเป็นการสร้างความรู้ใหม่ การถ่ายทอดและการวิเคราะห์ความรู้ควรจะทำเพื่อผลประโยชน์ของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงอยู่ในขอบข่ายของบทบาทและพันธกิจที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงควรดำเนินการเพื่อแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่ส่งเสริมการวิจัยในสถาบันฯ ให้บรรลุเป้าหมายของการอุดมศึกษาในระดับสากล

ปัญหาด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
จากสรุปผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ช่วงปี พ.ศ.2544-2548 ในรอบ 5 ปี พบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีงานวิจัยต่ออาจารย์ 1 คนอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย คือ มีเพียงร้อยละ 0.11 เท่านั้น และงานวิจัยดังกล่าวนำไปใช้เพียงร้อยละ 0.1 ซึ่งนับว่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและอื่น ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549)

นอกจากนี้ สมศ. ยังได้เสนอแนะเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการวิจัย (ข้อ 5) ว่า สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติในการผลิตบัณฑิต การรักษาระดับคุณภาพอาจารย์อุดมศึกษาให้ได้มาตรฐาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์อุดมศึกษามีวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ได้มาตรฐานเพื่อปฏิบัติการกิจ

“วิจัยในเรื่องที่สอน และสอน บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในเรื่องที่วิจัย”

ประเด็นข้อเสนอแนะที่ว่า “วิจัยในเรื่องที่สอน และสอน บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในเรื่องที่วิจัย” แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรได้รับการส่งเสริมให้โอกาสทำวิจัย เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ โดยองค์ความรู้หรือผลงานวิจัยนั้นควรเกี่ยวข้องและนำไปใช้ทั้งการสอน บริการวิชาการ

และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน
มีใบแยกส่วนตามบทบาทและภารกิจดังกล่าว

ข้อเสนอแนะของสมศ.ดังกล่าวข้างต้น

นักวิชาการบางท่าน เช่น ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2550:6-7) ให้แนวคิดที่ว่า ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมอบให้อาจารย์ใช้เวลากับการสอนค่อนข้างมาก ทำให้มีเวลาทำการวิจัยค่อนข้างน้อย อาจมีเหตุผลด้านความอยู่รอดหรือสถานะทางการเงินของสถาบันซึ่งจำเป็นต้องรับนักศึกษาจำนวนมาก อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านการวิจัยยังมีข้อจำกัด หรือกรณีที่อาจารย์รับจ้างทำวิจัยจากองค์กรภายนอก ส่วนใหญ่สถาบันจะหักค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมประมาณร้อยละ 10 แนวคิดดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรนำไปพิจารณาทบทวนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยให้แก่อาจารย์ โดยการสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์มีขวัญและกำลังใจที่จะคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ผลงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มี

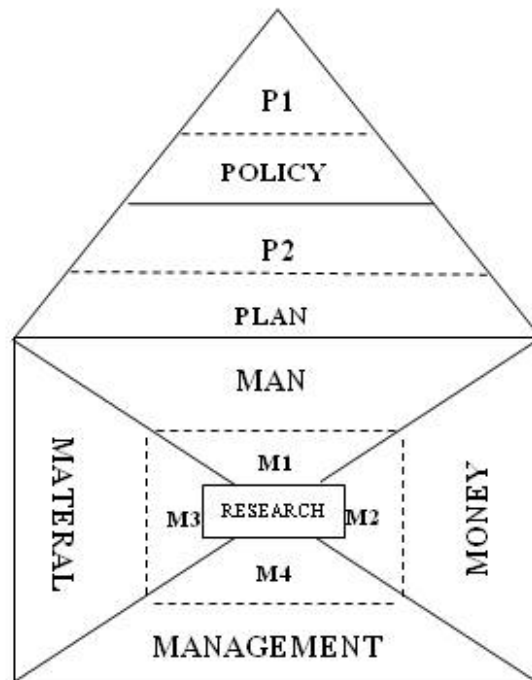
ผลกระทบต่อศักยภาพในการทำวิจัยของอาจารย์ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเอกชนของ อรรถธรณ สุทธิพิทักษ์ (2544) พบว่า สาเหตุสำคัญที่อาจารย์ทำวิจัยน้อย และที่ไม่สนใจทำวิจัย คือ ไม่มีเวลาทำวิจัยเนื่องจากต้องใช้เวลาไปกับการสอนและการบริหารงานในระดับต่างๆ มาก แต่อย่างไรก็ตาม อาจารย์กลุ่มดังกล่าวซึ่งเป็นส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่งเสริมการทำวิจัย โดยให้เหตุผลว่าการเป็นอาจารย์ที่ดีมีคุณภาพและได้รับการยกย่อง

ทางด้านวิชาการ ควรจะให้ความสำคัญกับการทำงานด้านการวิจัย แต่มีเงื่อนไขคือสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะต้องให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เงินทุน และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และระยะเวลาในการทำวิจัยให้มากขึ้นด้วย

รูปแบบหรือโมเดลการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

จากสภาพและปัญหาด้านการวิจัยใน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ผู้เขียนขอเสนอโมเดลหรือรูปแบบของการส่งเสริมการวิจัย ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ผลงานและแนวคิดของนักวิชาการ และจากประสบการณ์ของผู้เขียน โดยเสนอในลักษณะของปัจจัยที่ครอบคลุมกิจกรรมการวิจัย ได้แก่ ตัวแบบการส่งเสริมการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัยหลัก หรือ เขียนเป็นสัญลักษณ์ คือ “2P4M Model” โดย P ตัวแรกแทนคำว่า Policy หมายถึง ปัจจัยด้านการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัย P ตัวที่สอง แทนคำว่า Plan หมายถึง ปัจจัยด้านการวางแผนที่สอดคล้องกับนโยบาย ส่วน 4M กำหนดให้อักษร M ตัวแรกแทนคำว่า Man หมายถึง คน หรือ บุคลากรวิจัย อักษร M ตัวที่สองแทนคำว่า Money หมายถึง เงิน หรืองบประมาณวิจัย M ตัวที่สามแทนคำว่า Material หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ หรือทรัพยากรการวิจัย และ M ตัวสุดท้าย แทนคำว่า Management หมายถึง การบริหารจัดการงานวิจัย ซึ่งโมเดลดังกล่าวสามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับ 2P4M Model ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัยหลัก โดยแต่ละปัจจัยจะได้กล่าวถึงความเป็นมาและแนวทางการนำไปดำเนินการซึ่งต่างก็มีความสัมพันธ์กันดังรายละเอียดต่อไป

1. นโยบาย (Policy : P1) หมายถึง

แนวทางกว้างๆ ที่ช่วยให้การตัดสินใจดำเนินการกิจอยู่ในกรอบที่ถูกต้อง (Glueck, 1977) ง่าย และสะดวกต่อฝ่ายผู้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุนโยบายนั้น (ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิพษ์) และนโยบายมีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกระดับ เพราะจะช่วยให้การปฏิบัติมีความรวดเร็ว มีทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2543) สำหรับนโยบายที่จะกล่าวถึงในที่นี้คือ นโยบายส่งเสริมการวิจัยใน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ผู้บริหารสถาบันควรให้ความสำคัญ และควรเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีที่มาหรือมีกระบวนการนโยบายตามหลักวิชา เช่น การใช้ตัวแบบกระบวนการ (process model) เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินนโยบาย (Dye, 1984) ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวควรครอบคลุมถึงปัจจัยอย่างน้อย 4 ปัจจัย ดังที่เสนอในบทความนี้ คือ ปัจจัยด้านบุคลากรวิจัย งบประมาณวิจัย ทรัพยากรวิจัย และการบริหารจัดการงานวิจัย หรือ 4M โดยแต่ละปัจจัยควรระบุว่า มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และมาตรการที่จะดำเนินการเพื่อให้ผู้ที่มีนโยบายไปปฏิบัติสามารถดำเนินการได้

ดังนั้นการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะส่งผลต่อผลผลิต (output) และ ผลลัพธ์ (outcome) ของงานวิจัยที่เกิดจากนโยบายที่ดีและชัดเจน และควรให้ประชาคมในสถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมและรับรู้ทั้งสถาบัน มีการติดตามประเมินนโยบายและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องครบวงจร

2. แผน (Plan: P2) หมายถึง ข้อความที่บอกวิธีการว่าจะทำอะไรจึงจะบรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้ (Kathryn and David, 1991; รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2549) ซึ่งการดำเนินการจัดทำแผน โดยมีกระบวนการวางแผน (Planning Process) เพื่อให้บรรลุนโยบายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีระดับการวางแผน (level of planning) มี 3 ระดับ ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์ (Strategic plans) เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายกลยุทธ์ กำหนดโดยผู้บริหารระดับสูง เช่นการมุ่งให้สถาบันมีผลงานวิจัยของอาจารย์ที่มีทั้งคุณภาพและปริมาณ ผู้บริหารระดับสูงต้องออกแบบแผนกลยุทธ์ โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก หรือทรัพยากรวิจัย และงบประมาณไว้สูง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย

2) แผนกลยุทธ์ (Tactical plans) เป็นวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธวิธี เป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางที่จะกำหนดแผนร่วมกัน เป็นแผนที่สนับสนุนการปฏิบัติการของแผนกลยุทธ์ เช่น การเตรียมความพร้อมในการทำวิจัยของบุคลากรในสถาบัน เป็นต้น และ

3) แผนปฏิบัติการ (Operational plans) เป็นวิธีที่ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติการ แผนนี้จะสนับสนุนแผนยุทธวิธีโดยการกำหนดการปฏิบัติการในแต่ละฝ่าย ใช้เวลาระยะสั้นๆ โดยรวมถึงการปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการวิจัยในแต่ละวันของสถาบัน เช่น การจัดฝึกอบรม ให้แก่นักวิจัยเกี่ยวกับการเขียนโครงการ การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการวิจัย เป็นต้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2539)

กล่าวโดยสรุปแผนดังกล่าวดำเนินการจัดทำหลังจากที่กำหนดนโยบายที่ชัดเจนและครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 ด้าน หรือ 4M กล่าวคือ แผนงานด้านบุคลากรวิจัย แผนงานด้านงบประมาณสนับสนุน แผนงานด้านทรัพยากรวิจัย และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งแผนดังกล่าวมีความยืดหยุ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการกำหนดระยะเวลาชัดเจน มีตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีหน่วยงานหรือมีผู้รับผิดชอบ มีการติดตามและประเมินผล และมีการปรับแผนงานในระหว่างดำเนินการดำเนินงานตามแผนหากพบว่ามีปัญหาอุปสรรค หรือค้นพบวิธีที่ดีกว่า

3. บุคลากรวิจัย (Man: M1) หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ ระดับผู้บริหารด้านการวิจัย อาจารย์ประจำ และนักวิจัยถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถสร้างผลงานวิจัย อันเป็นบทบาทของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนบทบาทด้านการวิจัยของสถาบันไปพร้อมๆกับ

บทบาทอื่นๆ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2518)

สำหรับข้อเสนอเกี่ยวกับปัจจัยด้าน

บุคลากรวิจัย เป็นแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน อาทิ สิปปนนท์ เกตุทัต (2537) วิจารณ์ พานิช (2540) จรัส สุวรรณเวลา (2543) และจากผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาหลายเรื่อง สรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสำคัญต่อการทำหน้าที่ “วิจัย” ของอาจารย์และนักวิจัยด้วยการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการวิจัยไว้ในนโยบายของสถาบันอย่างชัดเจนว่าจะส่งเสริมบุคลากรดังกล่าวอย่างไรบ้าง อาจมีประกาศ ระเบียบปฏิบัติที่เหมาะสม และการจูงใจให้อยากทำวิจัย เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถาบันมีความพยายามสร้างบรรยากาศการวิจัยหรือวัฒนธรรมการวิจัย ให้เกิดขึ้นในสถาบันฯ

การดำเนินการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ในระดับสถาบันอย่างเดียว ควรมีการกระจายภารกิจนี้ไปยังระดับคณะวิชาและภาควิชา เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วม เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดอาจารย์และอยู่ในกลุ่มศาสตร์สาขาเดียวกัน นอกจากนี้คณะวิชาและภาควิชาควรจะมีแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการวิจัยของสถาบัน และมีระบบการติดตามประเมินผล ตลอดจนแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการทำวิจัยของอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้สถาบันควรส่งเสริมให้มีการสร้างทีมนักวิจัยเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันมากกว่าการทำคนเดียวโดยลำพัง (สิปปนนท์

เกตุทัต, 2537) รวมทั้งการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิจัย ทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา สถาบัน และระหว่างสถาบัน หรืออาจมีระหว่างประเทศ เพื่อให้ นักวิจัยมีโลกทัศน์และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย และท้ายที่สุดจะส่งผลให้บุคลากรวิจัยของสถาบันมีความแข็งแกร่ง มีประสบการณ์ และมีความสามารถสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย

4. งบประมาณวิจัย (Money : M2)

หมายถึง ทุนหรือจำนวนเงินและแหล่งทุนที่ใช้ในการวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการจัดสรรและจัดหาสำหรับการวิจัย ซึ่งปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณส่งเสริมการวิจัย (ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์, 2549) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างบประมาณบริหารจัดการภายในสถาบันเกือบทั้งหมดได้มาจากค่าหน่วยกิตของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละปีการศึกษา ถึงแม้ว่าตาม พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 มาตรา 61 กำหนดให้มีกองทุนวิจัย (1 ใน 7 ของกองทุนทั้งหมด) ซึ่งได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในการสนับสนุนและส่งเสริมงานวิจัยก็ตาม แต่การปฏิบัติจริงในด้านนี้ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร และเพื่อให้ปริมาณเงินในกองทุนซึ่งจะมีการสะสมมากยิ่งขึ้นในแต่ละปีเพียงพอต่อการจัดสรรไปสู่บุคลากรวิจัยของสถาบันได้ ควรแสวงหาแหล่งเงินทุนอื่นๆ จากภายนอก ทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกทางหนึ่งด้วย โดยเฉพาะแหล่งทุนภายในประเทศควรส่งเสริมให้มีการขอทุนจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัย

แห่งชาติ (วช) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ตลอดจนภาคเอกชนอย่างกว้างขวาง (บุญเสริม วิสกุล, 2546) ส่วนการจัดสรรและวิธีการทางด้านการเงิน สถาบันควรมีระเบียบที่รัดกุม และมีการดำเนินการที่แตกต่างจากการจัดสรร และการจัดการจากภารกิจอื่นๆ เช่น ในหมวดค่าตอบแทนนักวิจัย ไม่ควรยึดตามระเบียบต่างๆ ไป และในการเบิก-จ่าย และเคลียร์งบประมาณ ควรใช้วิธีการแบบเหมาะสม เพื่อให้มีความซับซ้อนและล่าช้า และเพื่อให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำงาน

จึงกล่าวได้ว่างบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลงานวิจัยคุณภาพ และนักวิจัยสามารถดำเนิน การโดยไม่เป็นภาระ และใช้เวลากับการทำงานด้านธุรการมากเกินไป หากทำได้เช่นนี้จะส่งผลดีต่อนักวิจัยในการทุ่มเทกับการสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างเต็มที่

5. ทรัพยากรวิจัย (Material : M3)

หมายถึง สิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดบริการและอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัยของนักวิจัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิจัย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งในระยะที่ผ่านมา การจัดการด้านทรัพยากรวิจัยยังอ่อนด้อยเช่นเดียวกับปัจจัยอื่นๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว และเมื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะปฏิรูประบบการวิจัยของตนแล้ว การส่งเสริมทรัพยากรวิจัย จึงเป็นเรื่องสำคัญเช่นเดียวกับปัจจัยอื่นๆ ที่จะขาดจากกันไม่ได้ กล่าวคือ เมื่อมีบุคลากรวิจัยคุณภาพ งบประมาณเพียงพอ

แต่ขาดทรัพยากรวิจัยที่ดีย่อมจะทำให้ยากต่อการสร้างผลงานวิจัยที่ดีตามไปด้วย ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อการวิจัย (อรรถธรณ์ สุทธิพิทักษ์ (2544) และฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการค้นคว้าที่ทันสมัย และเหมาะสมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนควรแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการใช้ทรัพยากรร่วมกันและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการทำงานวิจัย

6. การบริหารจัดการงานวิจัย (Management : M4)

หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลัก 4 ปัจจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ นโยบายการส่งเสริมการวิจัย บุคลากรวิจัย งบประมาณวิจัย และทรัพยากรวิจัย ซึ่งมีความสัมพันธ์และเกี่ยวพันกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยที่ผ่านมามีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาของ ศิริโรจน์ ผลพันธิน (2549) พบว่า ปัญหาสำคัญที่พบคือสถาบันอุดมศึกษาไม่มีนโยบายการวิจัยที่ชัดเจน ขาดแคลนนักวิจัยทั้งคุณภาพและปริมาณ เนื่องจากผู้บริหารขาดการพัฒนา นักวิจัยขาดสิ่งจูงใจในความก้าวหน้า การจัดสรรงบประมาณมีความยุ่งยาก ล่าช้าและไม่ทันต่อความต้องการนำไปใช้ประโยชน์ อุปกรณ์และเครื่องมือการวิจัยไม่เพียงพอ และใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า

จึงควรแสวงหารูปแบบการบริหารที่เหมาะสม และเอื้อต่อการพัฒนางานวิจัย โดยอันดับแรกควรจัดเป็นวาระหรือนโยบายที่สำคัญของสถาบันฯ ก่อน แล้วควรส่งเสริมให้มีหน่วยงานรับผิดชอบและดำเนินการ อาจเป็น

หน่วยงานกลางที่เรียกชื่อว่า “สถาบันหรือศูนย์วิจัย” มีการออกประกาศและระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการส่งเสริมการวิจัยทุกๆ เรื่อง มีบุคลากรสนับสนุนนักวิจัยเพื่ออำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ เช่น งานธุรการ การเงิน และงานเอกสารต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการประสานงานให้เกิด “ประชาคมวิจัย” ในสถาบัน ในคณะวิชา และภาควิชา (วิจารณ์ พานิช, 2540) เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมวิจัยที่เข้มแข็งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งการประสานงานให้เกิดเครือข่ายวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเปิดโลกทัศน์ระหว่างนักวิจัยด้วยกัน

สิ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าบทบาท

ที่กล่าวมาแล้ว คือ การบริหารจัดการงานวิจัยของบุคลากรควรให้มีความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ นับตั้งแต่เริ่มต้นทำวิจัยจนถึงสิ้นสุดโครงการ กล่าวคือ มีการให้ความช่วยเหลือนัก

วิจัยทั้งด้านธุรการ วัสดุอุปกรณ์ สารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีการติดตามประเมินผล ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และเมื่องานวิจัยเสร็จแล้วควรจัดระบบการรายงานผล เผยแพร่ผลงานและการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์

โดยสรุปสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควร

มีหน่วยงานและบุคลากร เพื่อบริหารจัดการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนนักวิจัยอย่างครบวงจร และควรถือว่าเป็นภาระหน้าที่สำคัญที่จะสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยอื่นๆ ที่จะเข้ามาสู่วงจรวิจัยภายใต้การสนับสนุนจากสถาบัน จึงเชื่อว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการงานวิจัยมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดผลงานวิจัยและนักวิจัยใหม่ๆ ตลอดเวลา

จากความหมายและความสำคัญของทั้ง

6 ปัจจัย หรือ 2P4M Model ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

Policy : P1	หมายถึง นโยบายด้านการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ครอบคลุมปัจจัยสำคัญ 4ปัจจัย ได้แก่ บุคลากรวิจัย (M1) งบประมาณการวิจัย (M2) ทรัพยากรวิจัย (M3) และการบริหารจัดการงานวิจัย (M4) โดยนโยบายต้องมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ และมีการประเมินผลนโยบายดังกล่าวด้วย
Plan :P2	หมายถึง การวางแผน ที่สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการดำเนินงานการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแผนดังกล่าว ครอบคลุมทั้ง 4M คือ แผนด้านบุคลากรการวิจัย ด้านงบประมาณ ด้าน ทรัพยากรและด้านการบริหารจัดการ ซึ่ง P2 นี้มีเป้าหมายเพื่อแสดงให้เห็นว่า เมื่อกำหนดเป็นนโยบายแล้วต้องมีแผนงานรองรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
Man : M1	หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย ผู้บริหารด้านการวิจัย อาจารย์ประจำและนักวิจัย ที่จะต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย การสร้างแรงจูงใจ และการบริหารจัดการของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
Money : M2	หมายถึง การจัดสรรทุนวิจัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอแก่ผู้วิจัย โดยกองทุนวิจัยตาม พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษาเอกชนรวมทั้งแสวงหาแหล่งทุนจากภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ ควรมีการปรับระเบียบการเบิกจ่ายแบบวิธีหมาจ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย
Material : M3	หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้แก่ผู้วิจัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์การวิจัย สารสนเทศเพื่อการค้นคว้าที่ทันสมัย รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อใช้ทรัพยากรวิจัยร่วมกัน
Management: M4	หมายถึง การบริหารจัดการ หรือดำเนินงานทั้ง 4M ดังกล่าวข้างต้น "ได้แก่" การบริหารจัดการนโยบายส่งเสริมการวิจัยสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การบริหารบุคลากรวิจัยให้มีความคล่องตัวและเกิดแรงจูงใจในการทำวิจัย การบริหารงบประมาณและทรัพยากรวิจัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถบรรลุพันธกิจด้านการวิจัย และสามารถแข่งขันได้

บทสรุป

แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบัน

อุดมศึกษาเอกชนเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านการวิจัยให้สูงขึ้นควรพิจารณาตามแนวทาง 2P4M Model กล่าวคือ มินโยบาย (Policy) การส่งเสริมการวิจัยที่ชัดเจน ควรเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ประกาศให้ทุกคนในสถาบันรับรู้โดยทั่วกัน มีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ และมีการประเมินผลนโยบายเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขนโยบายอย่างครบวงจรและต่อเนื่อง มีการวางแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบาย มีการส่งเสริมให้บุคลากรวิจัย ได้แก่ อาจารย์ และนักวิจัย มีความสามารถในการวิจัย โดยการสร้างแรงจูงใจ พัฒนา และยกย่อง มีการส่งเสริมเครือข่ายวิจัยทุกระดับเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเปิดโลกทัศน์ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยทบทวนการใช้จ่ายเงินจากกองทุนวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด แสวงหาแหล่งเงินทุนทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ มีกฎระเบียบด้านการเงินที่ยืดหยุ่น

ไม่เป็นภาระของนักวิจัยมากเกินไป มีความจำเป็น มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่นักวิจัยอย่างเหมาะสม และเพียงพอ ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อใช้ทรัพยากรวิจัยร่วมกัน และมีระบบบริการจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศด้านการวิจัย และวัฒนธรรมที่ดีในสถาบัน

จากแนวคิดดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษา

เอกชนในประเทศไทย ควรให้ความสนใจไปประยุกต์ใช้ ด้วยการอาศัยความคล่องตัวและมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน และการบริหารจัดการที่สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วในฐานะที่เป็น “สถาบันภาคเอกชน” และหากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้วิกฤติปัญหาการวิจัยนี้ให้เป็นโอกาสดังกล่าวอีกไม่นานบทบาทหน้าที่ด้านการวิจัยของสถาบันจะมีความโดดเด่นและสามารถแข่งขันได้กับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและก้าวสู่ความเป็นสากลได้อย่างแน่นอน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ (2534) บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุมพล สวัสดิ์ยากร (2520) หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2549) เอกสารสรุปการเสวนา เรื่อง สอนดีต้องมีวิจัย
15 ธันวาคม 2549 ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุดผิงษ์ (2546) การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ :
ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : เสมาธรรม
- บุญถม ศรีสะอาด (2545) การวิจัยเบื้องต้น กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- บุญเสริม วิสกุล และคณะ (2546) รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดระบบ
งบประมาณและการลงทุนเพื่ออุดมศึกษา กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2546) อุดมศึกษาไทยในอุดมศึกษาโลก กรุงเทพมหานคร.
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549) การจัดการสมัยใหม่ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท
ธรรมสาร
- วิจารณ์ พานิช (2540) การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ดวงกมล
- วิจิตร ศรีสะอาด (2518) หลักการอุดมศึกษา กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
- ศิโรจน์ ผลพันธิน (2549) รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถาบัน
อุดมศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540) การวิจัยเชิงบรรยาย กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด
_____(2535) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์
- สีปพนนท์ เกตุทัต (2537) การวิจัยในอนาคต : สร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนา
ประเทศ. ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา ปีที่ 18 ฉบับที่ 1
ตุลาคม – พฤศจิกายน 2537.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546) เอกสารประกอบการประชุมชี้แจง
เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2526 กรุงเทพฯ :
(อัดสำเนา)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) มาตรฐานการศึกษาของชาติ
กรุงเทพฯ : หจก.สหายบล็อกและการพิมพ์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539) องค์การและการจัดการ กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา

อรรวรรณ สุทธิพิทักษ์ (2544) รายงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย
ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต

อุทัย บุญประเสริฐ (2543) โครงการเอกสารทางวิชาการบริหารการศึกษา
เรื่อง นโยบายและการพัฒนานโยบาย ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Dye,Thomas R (1984) **Understanding Public Policy**(5 th.ed) Englewood
Cliffs, New Jerswy : Prentice – Hall,Inc

Duun,William N (1994) **Public Policy Analysis an Introduction**
(Second edition) New- Jersey : Prentice-Hall. Inc
A Simon & Schuster Company

Glueck ,William F (1977) **Management** Hinsdale:The Dryden Press

Kathryn , David C.(1991) **Management** McGraw - Hill series
in management

Terry,G.R (1977) **Principles of Managements** (7 th) Hoomewood:Irwin